

Ivan je, kakor blisek, planil z divana in na vse pretega hitel plašč jemati z njega.

Ko je bil majór prišel v svojo sobo truden in otožen, omahnil je na naslonjač, po nekolikih vzdihih pa je opomnil: „Ljubi Bog! usmili se me! Zakaj me tako pokoriš? — Da sem brezi te ali te roke, ali brezi kate noge — rad bi trpel; ali če nosa nima človek — vrag zna to: ptica ni ptica, meščan ni meščan: s kratka, dej, če prav imata vsak svoje rodišče! Pa da sem ga zgubil na vojski ali o kakem dvoboju, ali da sem sam povod tej zgubi; zginil je, da ne znam, ali zato, ali zato, pobegnil je sam ob sebi, nihče ni motil ga!... Le, ne, to ne more biti“ — opomnil je po nekolikem premisleku — „ni verjetno, da bi nos pobegnil, nikakor ni verjetno to. To je verjetno, da spim in bledem, ali pa, da se mi sanja; utegne biti, da sem tako ali tako zmočen, da nisem napil se vode, temuč vodke — in z njo natrl brado. Bedasti Ivan je kde dobil vodke, a jaz, mogoče, je, da sem napil se je. Da bi majór resnično preveril se, ali je pijan, vščenil je samega sebe močno tako, da je vskriknul. Ta bol ga je popolnem preverila, da res živi in da dela. Varno se je približal zrkalu: iz početka je na pol mežal, a pogledal je, ali se morebiti nos pokaže na svojem prostoru; pa ta trenotek je odskočil in opomnil: „To je sramoten prizor!“

To je bilo res neumljivo! Da je zgubil se kakov gumb, — zgubila kakova srebrna žlica, kaka ura, vse to bi nič ne bilo, naj bi se bilo zgubilo, kar koli, ali da je nos zginil, pa še pod drugo streho?!... Majór Kovalev je premislil vse razmere, a skoro vse je bilo podobno resnici, da ne more te nesreče povod biti nihče drug, nego štabnega častnika soproga Podtočina, ki je želela, da bi se pozakonil z nje hčerjo. Saj bi bil sam rad obesil se ná-jo, ali ogibal se je ženitbene pogodbe. Ko je bila štabnega častnika soproga objavila mu kar naravnost, da bi rada, da bi se nje hči pozakonila z njim, umikal je malo po malo svoje poklone in naposled izginil, trdil je, ker je še mlad, da mora služiti še kakih pet let, ali da bi razmerno bilo, vsaj dve leti. Ali štabnega častnika soproga je, to je gotovo, osvetila se mu, sklenila je, da ga pokvari, zato je pobotala se, Bog zna, s kakimi baburami, da nikakor nisi mogel lahko razsoditi, da so nos odrezali mu: nihče ni zahajal k njemu v sobo; Ivan Jakovljevič ga je bril vsako sredo, a celi ta dan in četrtek je imel nos cel, — kar je pomnil in znal, jako zdrav nos; pa saj bi bil čutil in brezi vsakoršnega dvoma bi rana ne bila mogla tako hitro zaceliti se in zgladiti, kakor kak mlinec. Koval je sklepe v glavi, da štabnega častnika soprogo pozove na sodbo, kakor ovo zakon dovoljuje, ali da se njej sami oglasi in da jej dokaže osveto. Njega zamišljenost je pretrgal svit, ki je bil posijal skozi do céla luknjaste duri in oznanil, da je v prednji sobi svečo prižgal Ivan. Skoro je prikazal se Ivan sam, svečo prinesel pred seboj in jasno razsvetlil vso sobo z njo. Prvi gibljaj majórja Kovaleva je bil, da je zgrabil robec in z njim zatisnil prostor, kjer je poprejšnjoga dné še bil nos, zato da bi glupi sluga ne zijal, ko bi zagledal, da ima — gospod, pa tako čudovit obraz.

Ivan ni utegnil zlesti v svoj brlog, začul je v predni sobi neznan glas: „Ali tukaj biva kolegijski prisednik Kovalev?“

„Koraknite naprej, major Kovalev biva prav tukaj“ — oglasil se je Kovalev, brzo je skočil po konci in odprl duri.

Došel je redarsk uradnik, krasno vzrastel moški, zalizcev — ne presvetlih, ne pretemnih, dosti zalitega obradija — prav tisti, ki je o začetku te povesti stal konci Izakijevskega mosta.

„Ali ste Vi račili ter izgubili svoj nos?“

„To je — da.“

„Našli smo ga!“

„Kaj ste povedali?!“ — kriknil je major Kovalev. Sama radost mu je ustavilo besedo. Strmel je očaran v mestne četrtine (kvartalni) nadzornika, ki je stal pred njim, imel je napeto šobo in napihnjen obraz, jasno je va-nj svetila plapolajoča sveča. „Kako ste našli ga?“

„Poseben slučaj je bil to: zalótili so ga prav za prav, ko je bežal. Uže je sedel na brzovi in hotel je pobegniti v Rigo. Popotni list je uže davno bil napisan na imé nekovega uradnika. Čudovito je to, ker sem jaz sam iz početka sodil, da je to kakov gospod. A sreča je bila to, imel sem naóčnike pri sebi, ter sem takoj preveril se, da je nos to. Jaz sem brljav: ko Vi stojite pred menoj, vidim le, da imate obraz, a nosa ne vidim, niti brade, ničesar ne vidim. Moja sokrva (tašča), to je, moje soproge mati, ta tudi ne vidi prav nič.“

Kovalev sam ni znal, kje je in kdo. „Dejte, nu, kje je? — jaz kar pobegnem k njemu!“

„Ne prenažite se. Jaz znam, kaj Vam je nos dolžan, človek to lahko umeje sam ob sebi. A čudovito je to, ker je glavni krivičnik te neugode sleparski brilec v Voznesenski ulici, — brilec, ki je zdaj na odhodu. Uže dolgo časa sem jaz pazil na pijanega in ko je kradel; pred tremi dnevi je v neki prodajalnici zmeknil dvanajstorico gumbov. Vaš nos je prav tak, kakoršen je bil.“ Po teh besedah je nadzornik segnil v žep in iz njega prinesel nos, zavit je bil v papir.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (*Vernih duš praznik*) praznovalo je dostojno tudi prebivalstvo ljubljansko v cerkvah in na pokopališči pri sv. Krištofu. Grobi bili so lepo okinčani, občinstva pa toliko, da je bilo vse črno. Pevski zbor čitalnični zapel je pri skupnem spominku Sokolovskem, na katerem nahajamo vse pokojne narodnjake, kar nam jih je pobrala nemila smrt v zadnjih dveh desetletjih. Bleiweis, Toman, Costa, Cojs in dolga vrsta drugih narodnjakov, katerih srca so gorela in ki so požrtvovalno in složno delali za pravice in razvitek naroda slovenskega, stopili so ta dan v duhu med nas spominjaje nas, ne pozabiti britkih časov hudega boja in trpljenja, pa tudi ne zgrešiti sedanje boljše prilike, storiti složno s prijatelji enakih narodnih pravic vse, da se vtelesijo in v ljudstvu našem oživé ona načela, za katere smo se samo v teoriji borili, dokler ni nastopila doba, katera nam vsaj priznava enakopravnost.

Vernih duš dan, ki nas bližje primakne našim dragim pokojnikom, naj bode tudi našemu narodu povod v to, da se zopet hvaležno spominjamo zasluženih svojih prvoboriteljev in da v složnem delovanju vsi kažemo, da hočemo, vsi zvesti sinovi matere Slovenije, odločno pa tudi s premislikom izvrševati in dopolnovati ono, kar so nepozabljivi pokojniki neustrašeno pričeli nasproti velikanskim zaprekam.

— (*Slovensko gledališče*) je tudi v soboto večer podalo našemu občinstvu praznikom primerno žaloigro „Mlinar in njegova hči“, katera je privabila v gledališče mnogo občinstva. Igralo se je prav hvalevredno, posebno pa omenjamo igralce glavnih nalog: mlinarja Črnota (gosp. Kocelj) in Marice (gospica Petrinska), pa tudi vse manjše naloge prejemale so zaslužen po-hvalo.

— (*O otvorjenji novega šolskega poslopja za ljubljansko učiteljske*) poroča „Ljublj. List“ od dne 3. t. m. sledeče: „Z Najvišjim sklepom z dné 21. oktobra 1882.

se je premilostno dovolilo, da se bode novo poslopje sezidalo ljubljanskemu učiteljskemu. Zidanje se je pričelo julija 1883. leta, koncem lanskega leta bilo je poslopje pod streho, in pred kratkem se je dovršila vsa zgradba. Dne 4. oktobra jo je komisija pregledala v tehničnem in zdravstvenem oziru ter se izjavila, da se bode poslopje pričetkom meseca novembra svobodno izročilo svojemu poklicu. Včeraj, 2. t. m., ob 11. predpoludne podal se je gospod deželni predsednik baron Winkler, spremljan od administrativnega referenta gosp. vladinega svetnika Hočevarja, v novo poslopje, izročat dovršeno poslopje šolskemu vodstvu.

Pri vходу pričakovali so gosp. deželnega predsednika šolski ravnatelj in vse učiteljsko osebje obeh zavodov. Spremljali so ga v direkcijsko sobano. Tam je g. deželni predsednik baron Winkler izražal svoje zadovoljenje nad dovršeno zgradbo. Oziral se je nazaj na dosedanje uspešno delovanje učiteljskega osebja, katero je obema zavodoma pridobilo dobro ime tudi preko mejnikov naše ožje domovine. Zato gre ravnateljstvu in učiteljem zaslužno odkrito priznanje. Imenom visoke učne uprave izročuje nadzorstvo in oskrbovanje novega poslopja gosp. ravnatelju, naglaševaje svojo nado, da bode učiteljstvo svojo vелеvažno nalogo in nadalje vestno spolnilo, da bode dobro ohranilo dobro ime ljubljanskih učiteljskih tudi v novih, svetlih in lepih šolskih prostorih. Posebno je priporočal deželni predsednik, naj učiteljsko osebje mladim srcem ucepi ljubezen do Nj. veličanstva, presvitloga cesarja in do velike, krasne, avstrijske domovine. Le tedaj, ako se bode tudi ta dolžnost spolnovala, bodo gojenci ljubljanskega učiteljskega, zapustivši zavoda, kot učitelji med narodom razširjevali ista načela ter delovali uspešno in plodonosno.

V primernem odgovoru zahvaljuje se gosp. ravnatelj Bl. Hrovat v svojem in svojih učiteljev imenu. S toplimi besedami se spominja cesarske milosti ter naprosi gosp. deželnega predsednika, da blagovoli najudanejšo hvaležnost vsega učiteljstva sporočiti pred stopnicami cesarskega prestola. Ob enem slovesno obljubljuje, da bode učiteljsko osebje ljubljanskih učiteljskih vedno pred očmi imelo ona načela, katera jim je ravnatelj priporočal gosp. deželni predsednik. Konečno zaklical je Nj. veličanstvu cesarju kot mogočnemu podporniku umetelnosti in véde in osebito pospeševatelju ljudske sole navdušeno trikrat „slava“. Vsi navzoči zaklicali so z njim vred trikrat „slava!“ Potem ogledal si je gospod deželni predsednik baron Winkler in gosp. vladni svetnik vse šolske prostore v krasnem poslopju. Tako se je izvršilo otvorenje.

— (Gospod deželni predsednik baron Winkler) odpeljal se je nedeljo večer na Dunaj.

— (Gospod prof. Povše), deželni poslanec goriški in vodja slovenskega oddelka tamošnje šole kmetijske odpovedal je deželnemu odboru goriškemu svojo službo bajé zaradi bolehnosti. — Upamo, da bolehnost gospoda profesorja ni nevarna in da ga ne bode zadržavala morebiti bližje nas posvetiti svoje spretne moči napredku našega naroda.

— (Škof poreški) bode, kakor pišejo nekateri časniki, vendar-le dr. Flapp, profesor cerkvenega prava na goriškem semenišči, še le 39 let star; rojen v Korminu. Rodom je Lah in govorilo se je, da se je tržaški namestnik zeló zanimal za njegovo imenovanje. Uradnega naznanila o njegovem imenovanju pa do sedaj še nismo brali.

— (Mestni zbor ljubljanski) zboroval je sinoči v pozno noč in rešil je ves dnevni red razun zadnje točke zadevajoče poročilo šolskega odseka.

Začetkom seje spominjal se je g. župan umrlega I. magistratnega svetovalca L. Perone, ki je bil izgleden uradnik v vsakem oziru. Mestni odborniki počastili so njegov spomin s tem, da so vstali.

O zadnji tajni seji pa je g. župan omenjal neljube dogodbe, da se je po krivdi nekega odbornika trdilo v časniku, da zbor ni bil sklepčen, župan da je moral s poslanim popravkom dokazati, da ni bilo tako. — Po predlogu dr. Zarnika izreče se dotičnemu odborniku, ki je to zakrivil, nezadovoljnost zborovo, kar se je sprejelo. — Razprava o poročilu šolskega odseka, zadevajoč napravo nemške ljudske šole v Ljubljani, pride na vrsto v prihodnji seji, katera bode v kratkem.

— (Društvo avstrijskih sadjerejcev) zboruje letos od dne 15. do 17. novembra v Gradci. Deležniki snidejo se dne 15. novembra zjutraj ob 9. uri v Libenau-u pri Gradci v središnjem stanu za spečavanje sadja. Odborov načelnik gosp. grof Henrik Attem s objavlja za ta shod sledeči dnevni red:

1. Društvene zadeve: poročilo o delovanju, ravnanje z blagajnico, dopolnitev odbora.

2. Spečavanje, oziroma porabljanje sadja. 4 sušilnice, 3 kotli, ožemalnica, mlin, priprava za čiščenje itd. vse v rabi bo dalo povod za razpravo. Skrbljeno je, da bodo one vrste sadja, ki se dobivajo na trgu, razstavljene in videti bodo uže tudi izdelki zavoda.

3. Trgovina s sadjem in sredstva popisavati jo. Društveniki vabijo se nujno, da se na svojo korist vdeležijo shoda, ker vprašanje, katero se ima rešiti zadeva v prvi vrsti korist sadjerejcev samih.

Prosi se, namen, vdeležiti se shoda, kar prej načelniku pismeno naznaniti. Kdor še ni ud, pa hoče društvu pristopiti, naj samo svoj pristop naznani.

— († Ljudevit Perona.) Ponedeljek večer umrl je magistratni svetovalec g. Ljudevit Perona, rojen v Novem mestu leta 1827. Pokojni služboval je v cesarski službi od 1850. leta naprej najprej v Novem mestu, potem pri policijskem vodstvu v Ljubljani, ko pa je bil policijski posel izročen ljubljanskemu mestu, sprejelo je tudi mesto pokojnika v svojo službo. Uradnik bil je Perona marljiv, spreten in vesten in pri ljubljanskem magistratu se bode težko čutila njegova zguba, posebno njemu se je zahvaliti, da se je v Ljubljani zmiraj strogo postopalo zoper malopridne vlačuge, izredno spretnost pa je tudi kazal pri poizvedavanju in zasledavanju hudodelnikov. V privatnem življenju bil je dejansko izgleden katolik, dobrotljiv in posebno proti bližnjim svojim sorodnikom. Prav tako ga znači njegova oporoka, o kateri čujemo, da je v njej omislil sorodnike, se spominjal tudi prijateljev, za glavnega dediča pa imenoval tukajšnjo Vincencijevo društvo. — Uradniške njegove zasluge pripoznalo je v minulem letu Njegovo veličanstvo s podeljenjem viteškega križa Franc Jožefovega reda; znanci, in posebno zapuščeni otroci, za katere skrbi Vincencijevo društvo, pa mu bodo hranili vedni hvaležni spomin. Naj v miru počiva!

— (Odbor „Matice Slovenske“) zboruje v sredo 12. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v Matičini hiši na Konkresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika LXIV. odborove seje. 2. Naznanila prvosedstva. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo gospodarskega odseka. 5. Posamezni nasveti.

— (Vabilo k „besedi“), koju priredi národna čitalnica ljubljanska v nedeljo dné 9. novembra 1884. l. v društveni dvorani. Vspored: 1. Dr. B. Ipavec: „Kdo je mar“, velik zbor s samospeli za tenor, bariton in bas in čveterospev. Solisti: gg. Razinge, Pucihar in

Paternoster. 2. Beriot: „Scenes de ballet“, koncert za gosli s spremljevanjem glasovira. Na goslih igra g. Anton Sochor. 3. Fr. Vilhar: „Domovini“, mešan zbor. 4. a) Dr. B. Ipavec: „Pomlad“, in b) Fr. Abt: „Ne zabi me“, pesni za sopran; poje gospá A. Svetekova. 5. A. Sochor: „Reverie“, igra na goslih g. A. Sochor. 6. Lortzing: Recitativ, arija in zbor iz opere „Undine“. Solista: gospa A. Svetek-ova in g. A. Štamcar; mešan zbor. 7. „Gluh mora biti“. Burka v 1 dejanji (iz frančoščine, po Meinaux, prevel J. Nolli.) 1., 2., 4., 5. in 6. točko spremlja na glasoviru gosp. Ohm-Janušowsky vitez Wišehradski, — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop imajo izključljivo le čč. udje čitalniški.

 Današnjemu listu priloženo je priporočilo salicilnih preparatov gosp. lekarnarja J. pl. Trnkoczy-ja.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Vse časnštvo, domače in unanjo, veselo pozdravlja cesarjev prestolni govor pri otvorjenji delegacij, pa kdo bi tudi ne pozdravljal vesel tako merodajno in sijajno izrečenega novega zagotovila za vzdrževanje evropskega miru. Kmet, obrtnik, trgovec, uradnik in vojak bode užival sad miru, kakor pri vojski vse trpi in težko prenaša vojne britkosti in bremena. — Cesar namerava baje, razun kratkih potov na Dunaj — do meseca svečana ostati na Ogerskem. — Gledé prestolnega govora čuje se sedaj, da je bil tudi posebno zato še bolj jasen in odločen, ker je en stavek v ogerskem zboru sprejete adrese bil posebno gledé razmere z Rusko spodtikljiv; krivda zato letela je pa na ministerskega predsednika Tiszo, in zato se je tihoma ves čas govorilo o ministerski krizi, katera je bajé še le zdaj prestana.

Zanimivo je, kar piše „Bohemia“ o operatih štedilne komisije, kateri predsednik je, kakor znano, grof Hohenwart. — Predlogi te komisije so dvojni: nekaj nasvetov more in bode tudi tukaj izvršila vlada, tako, da se bodo nasledki uže izrazili v številkah proračuna za leto 1885. Druga vrsta predlogov pa je dalje segajoča in za njihovo izvršitev treba večjih prememb deloma tudi privoljenja državnega zbora. Ker se sliši, da so nasvetovane premembe tako korenite, da bi uradniškim krogom gotovo ne bili po volji, se bajé zato predlogi ne bodo razglasili, temveč ostanejo tajni, v kolikor bi jih udje komisije sami privatno ne objavili.

Dne 30. oktobra umrl je na Dunaji bivši finančni minister baron Kriegsau še le 61 let star, v nedeljo bil je njegov slovesen pogreb. Prevoda vdeležili so se skoraj vsi ministri, mnogo višjih uradnikov in drugega odličnega občinstva.

Iz Budapešta. — Odseki obeh delegacij pričeli so sedaj, ko so poročevalci pripravili svoja dela, zborovati. Te dni podal bode minister vnanjih zadev v odsekih vsa potrebna pojasnila, posebno gledé vnanjih zadev in razmer s sosednimi državami. Zanimiva bodo gotovo poročila, katere zadevajo naše razmere z Rusko, Rumunsko in Laško. Toda diplomati so dobro izurjeni v poslu, da spretno skrijejo v gladke besede vse one rane, katere javnosti pokazati bi bilo na škodo države, zato pa bodo tudi pojasnila v delegacijah spravila na dan samo one skrivnosti, katere objaviti ni nikakoršnega pomisleka. — V ponedeljek zboroval je

ogerski odsek za vnanje zadeve, včeraj pa budgetni odsek naše delegacije. Kakor se čuje, bodo prve meritornične seje delegacij samih krog 10. dne t. m., krog 15. pa se imajo delegacije zaključiti.

Nemška. — Volilna borba pri volitvah v državni zbor je večinoma pri kraji in volitve kažejo danes sledeči izid: V 397 okrajih so volitve dokončno izvršene gledé 296 poslancev, v ostalih 101 okrajih pa je treba še ožjih volitev. Po strankah razdelijo se izvoljenci tako: Konservativcev je 65 (pri zadnji volitvi leta 1881. jih je bilo 44), državne stranke jin je 23 (do sedaj 25), narodno-liberalnih je 42 (do sedaj 30), nemško-prostomiselnih je 29 (do sedaj 62), stranke središča jih je 90 (do sedaj 97), ljudske stranke 2 (do sedaj 3), socijal-demokratov je 10 (do sedaj nobeden), Poljskih je 17 (do sedaj 15), Welfovcev je 4 (do sedaj 6) Elzas-Lotrinžanov je 14 (kakor do sedaj), Dancev nobeden (do sedaj sta bila 2). Izmed 101 ožjih volitev (leta 1881. jih je bilo 104) spada na konservativce 32 (pri zadnji volitvi 22), na državno stranko 12 (zadnjič 12), na narodno-liberalce 50 (zadnjič 30), na nemško-prostomiselnih 50 (zadnjič 38), na središče 14 (zadnjič 20), na ljudsko stranko 6 (zadnjič nobeden), na socijal-demokrate 23 (zadnjič 20), na Poljske 4 (kakor zadnjič), na Welfovce 7 (zadnjič nobeden), na Dance 1 (zadnjič nobeden), na Elzas-Lotrinžane 1 (zadnjič nobeden). — O izidu volitev izrazil se je knez Bismark v nekem telegramu tako: V izidu volitev uvidim veselo znamenje napredujočega vzajemnega porazumljenja narodnih elementov, po katerih složnem sodelovanji edino je mogoče, rešiti velike naloge, ki nas čakajo.

Francoska. — Potrjuje se, da Angleška posreduje med Francozi in Kitajci, da bi konec storila vojski v Tonkinu. Francoska je tudi zadovoljna s tem posredovanjem. Francoski časniki trdijo, da bo posredovanje uspešno, ker Kitajska ne dobi posojila, katerega je iskala. Zato pa noče tudi Francoska odstopiti od tirjatve odškodovanja v gotovem denarji, ampak se zadovoljiti s tem, da za gotov čas zasede gotove mesta na obrežju otoka Farmoza.

Belgija. — Ministerstvo se je gledé odločilnih oseb spremenilo tako, da sedaj prevladujejo zmerni konservativci. Dosedanji poslanik v Stokholmu baron Pitteurs imenovan je za diplomatskega zastopnika pri Vatikanu.

Egipt. — Angležem je baje došla iz Kaire osupljiva novica, da je Mahdi zasedel Hartum in generala Gordona vjel. Minister Lord Granville je sicer ta telegram v angleški gosposki zbornici imenoval utemeljen, pa privatna poročila vendar-le potrjujejo ono novico z dostavkom, da je Gordon od dne 8. oktobra vjetnik Mahdijev.

Laška. — Kolera je že skoraj zginila popolnoma; čuje se, da bode naslednik Ledehovskijem imenovan že v prihodnjem konzistvrji. — Uradno se ugovarja, da bi nameravala Laška prisvojiti si na zapadnem bregovju Afrike kolonijo za kaznjence. — Včeraj otvoril je tukaj Budjevski škof grof Schönborn česki kolegej. Po slovesni maši razdelile se bodo spomeniske svetinje.

Žitna cena

v Ljubljani 25. oktobra 1884.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. 94 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 43 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 55 kr. — prosa 5 gold. 36 kr. — ajde 4 gold. 71 kr. — ovsa 2 gold. 76 kr. — Krompir 2 gold. 90 kr. 100 kilogramov.